



**CBE 83-2017, 84-2017 en 85-2017                      tentamencijfer**

UITSPRAAK

in het geding tussen de heren X, Y en Z te Groningen, hierna ook te noemen appellanten,

en

de examiner van het vak Internationaal en Europees belastingrecht van de faculteit Rechtsgeleerdheid, hierna ook te noemen verweerder,

inzake de tentamenuitslag van het vak Internationaal en Europees belastingrecht.

### **I. Aanduiding van het bestreden besluit**

Het besluit van de examiner van het vak Internationaal en Europees belastingrecht om aan appellanten op het cijfer 3, 4 en 3 toe te kennen voor het tentamen behorende bij dit vak.

### **II. Zittingsgegevens**

Het beroep is behandeld in een openbare zitting op donderdag 22 juni 2017 waarbij de heren X en Y als appellanten zijn verschenen. Verweerder is ter zitting verschenen in de persoon van W ambtelijk secretaris van de examencommissie.

### **III. Ontstaan en loop van het geding**

Appellanten hebben het vak Internationaal en Europees belastingrecht gevolgd. Dit vak is becijferd met een 3 voor appellanten X en Z en met een 4 voor appellant Y. Op 21 april 2017 dienden appellanten via het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS) een beroepschrift in bij het College van Beroep voor de Examens tegen de vaststelling van het tentamencijfer. Er vindt op verzoek van het College een schikkingsgesprek plaats op 1 mei 2017. Een schikking komt echter niet tot stand, waarna het beroep is behandeld op een zitting van het College op 22 juni 2017.

### **IV. Standpunten van partijen**

Het standpunt van **appellanten**, zoals neergelegd in het beroepschrift en ter zitting toegelicht komt, samengevat, op het volgende neer. De beoordeling is niet op een behoorlijke en zorgvuldige manier tot stand gekomen nu er in strijd is gehandeld met een beleidsregel van de faculteit en artikel 7.4 WHW. Dit artikel bepaalt dat één ECTS gelijk staat aan  $1680/60=28$  uren. Volgens lid 2 wordt de opleiding zodanig ingericht dat een student in staat is het aantal studiepunten te behalen waarop de studielast voor een studiejaar is gebaseerd. Aldus mag de daadwerkelijke studielast niet 28 uren per ECTS overschrijden. Het vak Internationaal en Europees belastingrecht levert 6 ECTS op wat gelijk staat aan een studielast van 168 uren. Het faculteitsbestuur heeft beleid vastgesteld wat voorschrijft dat een vak van 6 ECTS maximaal 630 bladzijden verplichte literatuur mag hebben en 4 uur hoorcollege per week. Dit beleid is feitelijk achterhaald omdat het beleid uitgaat van 13 collegeweken, terwijl er thans slechts 7 collegeweken zijn. Op grond van dit beleid vertaald naar het huidige aantal collegeweken mogen er 882 bladzijden worden voorgeschreven. Appellanten stellen dat het maximaal aantal bladzijden ruimschoots wordt overschreden nu naast de 863 bladzijden aan literatuur ook de jurisprudentiebundel bestaande uit 1289 bladzijden wordt voorgeschreven. Appellanten hebben deze aantallen weergegeven in een berekening. Er is sprake van een bovengemiddelde moeilijkheidsgraad.

Appellanten vragen het College de bestreden besluiten te vernietigen en te bepalen dat aan hen nog een extra tentamenkans wordt geboden waarbij maximaal 630 bladzijden bestudeerd behoeven te worden.

**Verweerder** heeft zich ter zitting, en blijkens de stukken, als volgt verweerd. Het maximaal aantal voorgeschreven bladzijden bedraagt 882, uitgaande van zeven weken college en een



gemiddelde moeilijkheidsgraad van het vak waarbij 7 bladzijden per uur moeten kunnen worden bestudeerd. Appellanten bedoelen met de term 'jurisprudentiebundel' op de regelgeving bestaande uit de Pockets Teksten Internationaal Belastingrecht en Teksten Europees Belastingrecht 2016/2017 (hierna: de Pocket), aangevuld met een Multilateraal Verdrag ter implementatie van de verdragsgerelateerde maatregelen ter bestrijding van belasting ontgaan dat op 7 juni 2017 door 68 landen is ondertekend en waarvan bij aanvang van de cursus de tekst plus een korte toelichting was gepubliceerd en een nieuw belastingverdrag tussen Nederland en Curaçao. Beide regelingen zijn niet opgenomen in de Pocket, reden waarom verweerder anders dan in eerdere jaren in het rooster plus literatuuropgave dit jaar een afzonderlijke kop Regelgeving hebben opgenomen.

Het vorengaande telt niet mee bij de berekening van de onderwijslast omdat het slechts een hulpmiddel is dat gebruikt mag worden bij een tentamen zoals voor sommige vakken ook een woordenboek mag worden geraadpleegd tijdens het tentamen. Voorts is er nooit een tentamenvraag gesteld over een arrest uit de Pocket die niet ook voorkomt in de voorgeschreven literatuur of tijdens een hoorcollege is behandeld.

Appellanten stellen zich op het standpunt dat de zwaarte van de stof van het vak niet vergelijkbaar is met die van een gemiddeld juridisch vak. Verweerder deelt de mening van appellanten dat deze stelling moeilijk is aan te tonen. Vakevaluaties uit 2013 en 2016 onderschrijven deze stelling echter niet. Het gemiddelde tentamencijfer van het tentamen van 28 maart jl. was 5,29, terwijl in eerder jaren het gemiddelde cijfer schommelde tussen 5,14 en 5,77. Deze cijfers tonen evenmin aan dat er sprake is van een bovengemiddeld moeilijk vak. Verweerder heeft geen klachten van studenten, opleidingscommissie of Raad van Advies ontvangen dat de te bestuderen literatuur te moeilijk zou zijn.

Verweerder verzoekt het College om het beroep ongegrond te verklaren.

#### **V. Beoordeling**

Wat betreft de inhoud van het beroep wijst het College erop dat het ingevolge artikel 7.61 lid 2 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) moet toetsen aan het recht. Aan de orde is dan de vraag of een rechtsregel of rechtsbeginsel is overtreden. Een inhoudelijke toetsing of een afgelegd examenonderdeel terecht met een bepaald cijfer is beoordeeld valt buiten dit toetsingskader.

Wel kan het College toetsen of verweerder op goede gronden tot zijn oordeel is gekomen. Hierbij toetst het College of er sprake is van een zorgvuldig proces in de beoordeling.

In onderhavig geschil is aan de orde of het maximaal aantal bladzijden dat voorgeschreven mocht worden al dan niet is overschreden, waarbij de discussie tussen partijen zich toespitst op de vraag of de jurisprudentiebundel of Pocket mee dient te tellen voor de berekening van het aantal voorgeschreven bladzijden. Voorts staat ter discussie tussen partijen of het vak Internationaal en Europees belastingrecht een gemiddelde of van een bovengemiddelde moeilijkheidsgraad heeft. Beide discussies tussen partijen zijn inhoudelijk van aard en vallen buiten het toetsingskader van het College. Het College kan aldus geen uitsluitel geven over de moeilijkheidsgraad van het vak en ook geen uitsluitel geven over de vraag of de jurisprudentiebundel of Pocket meegeteld dient te worden bij de berekening van het maximaal aantal voor te schrijven bladzijden. Tot slot merkt het College op dat al zou het College kunnen concluderen dat de norm van het maximaal aantal voorgeschreven bladzijden is overschreden, dit nog niet per definitie zou betekenen dat de beoordeling van het tentamen Internationaal en Europees belastingrecht onzorgvuldig tot stand is gekomen. Uit artikel 7.4 WHW kan een dergelijke conclusie niet afgeleid worden. Bovendien heeft het aantal pagina's dat in het beleid wordt genoemd en waarnaar appellanten verwijzen enkel het karakter van een richtlijn.

Het College komt aldus tot de conclusie dat de bestreden besluiten in stand kunnen blijven.

#### **VI. Beslissing**

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep van appellanten ongegrond.



Aldus vastgesteld op 12 juli 2017 door mr. dr. E. van Wolde, voorzitter, drs. W.K.H. Slik en mw. I. Siewers leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

**Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door appellanten binnen zes weken na toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij het CBHO (College van Beroep voor het Hoger Onderwijs), postbus 16137, 2500 BC te Den Haag.**